

17. 8. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nový zákon o spotřebitelském úvěru nabyl platnosti!

Počátkem srpna vyšel ve Sbírce zákonů pod č. 257/2016 zákon o spotřebitelském úvěru (dále jen „zákon“). Nová právní úprava značně mění podmínky pro podnikání v oblasti spotřebitelského úvěrování. Subjekty poskytující spotřebitelské úvěry, které doposud nezačaly s přípravou na licenční řízení, by tak měly učinit co nejdříve.

Účinnost zákona a přechodná ustanovení

Dle ustanovení § 179 zákona nabývá tento účinnosti prvním dnem čtvrtého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení. Zákon vyšel ve Sbírce 5. srpna, a proto nabude účinnosti 1. 12. 2016.

Dle ustanovení § 169 zákona ten, kdo byl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr na základě živnostenského oprávnění, může provozovat tuto činnost na základě živnostenského oprávnění do doby, než Česká národní banka (dále jen „ČNB“) rozhodne o žádosti o udělení oprávnění k poskytování spotřebitelských úvěrů, nejdéle však do 18 měsíců ode dne nabytí účinnosti zákona. To však jen za předpokladu, že žadatel o povolení podá žádost do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti zákona. Marným uplynutím této lhůty oprávnění k poskytování spotřebitelského úvěru zaniká.

O udělení oprávnění k činnosti na základě přijaté žádosti rozhoduje ve správním řízení ČNB. Ta má dle § 169 zákona na rozhodnutí lhůtu 15 měsíců.

Vzhledem k tomu, že zákon o spotřebitelském úvěru nabude účinnosti 1. 12. 2016, musejí stávající poskytovatelé spotřebitelských úvěrů podat žádost o povolení (licenci) k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru do 28. 2. 2017. Stávající poskytovatelé, kteří stihnou do uvedeného data žádost o povolení nebankovního poskytovatele úvěrů na ČNB podat, mohou svou činnost vykonávat do doby, než ČNB pravomocně rozhodne o jejich žádosti, nejdéle však do 31. 5. 2018.

Příprava na licenční řízení a počáteční kapitál

Vzhledem ke skutečnosti, že žádost a její nezbytné přílohy bude nutné na ČNB podat do konce února 2017, doporučujeme všem stávajícím subjektům poskytujícím spotřebitelské úvěry zahájit činnost směřující k získání povolení. Subjekty, které zahájí přípravné práce až na konci roku 2016, nemusí zákonné lhůty k podání žádosti stihnout, a to i např. z toho důvodu, že žadatel musí mít již v době podání žádosti minimální počáteční kapitál ve výši alespoň 20 miliónů Kč. Pokud žadatel nebude tuto podmínku v době podání žádosti splňovat, nelze tento nedostatek zhojit dodatečně v průběhu řízení a žádost bude ze strany ČNB zamítnuta pro nesplnění zákonných předpokladů žadatele.

Někteří žadatelé si tedy budou muset v předstihu obstarat dodatečný počáteční kapitál a projít procesem jeho zvýšení ve společnosti. Podle naší předběžné právní analýzy, která vychází ze zákonné definice počátečního kapitálu, nebude u žadatelů možné zvyšovat počáteční základní kapitál jinak, než rozhodnutím valné hromady o zvýšení základní kapitálu. Realizovat zvýšení kapitálu formou příplatků společníků mimo základní kapitál nebude pravděpodobně možné.

Věcné, personální a organizační předpoklady žadatele

Věcné, personální a organizační předpoklady, které musí žadatelé o povolení nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru splnit, jsou obsaženy v samotném zákoně a v připravovaných prováděcích vyhláškách ČNB. Vyhlášky jsou v současné době v legislativním procesu a během několika týdnů by měly být schváleny ČNB a vyjít ve Sbírce zákonů. V rámci správního řízení bude ČNB např. přezkoumávat důvěryhodnost a odbornou způsobilost osob, velikost a původ počátečního kapitálu a řádnou organizaci vnitřního provozu.

Přílohou žádosti o udělení licence nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru bude i široká škála vnitřních předpisů. Dle nového zákona o spotřebitelském úvěru jsou vyžadována pravidla a postupy např. pro řádné administrativní a účetní postupy, pravidla odměňování pracovníků, pravidla pro vymáhání pohledávek, pravidla kontroly činnosti osob, jejichž prostřednictvím nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru poskytuje spotřebitelský úvěr.

Závěr

Povolení k činnosti poskytovatele nebankovního spotřebitelského úvěru se bude udělovat ve správním řízení před ČNB. Licenční správní řízení bude podobné řízení o udělení povolení k činnosti platební instituce či obchodníka s cennými papíry. Vzhledem ke složitosti takových řízení doporučujeme již nyní zahájit kroky k přípravě žádosti a podkladů pro udělení povolení, případně se obrátit na odborné poradce se zkušenostmi z licenčních řízení u ČNB.

JUDr. Lumír Schejbal,
advokát

Anděl Park
Radlická 14
150 00 Praha 5

PLATINIUM
Veveří 111
616 00 Brno

Tel.: +420 538 705 770
Fax: +420 538 705 733
e-mail: schejbal@akschejbal.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)